

Finansal piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün belli başlı merkez bankalarının faiz kararlarının etkisiyle zayıf bir tablo çizdi. Dün merkez bankası faiz kararları açısından oldukça yoğun bir gündü. Çarşamba günü beklentilerin altında kalan enflasyon verilerinin etkisiyle, İngiltere Merkez Bankası (BoE) 25 baz puan artış tahminlerinin aksine politika faizini %5,25'te sabit tuttu. Öte yandan, İsveç ve Norveç Merkez Bankaları politika faizlerini 25 baz puan artışla sırasıyla %4,0 ve %4,25 seviyelerine getirdi. Endonezya ve Güney Afrika Merkez Bankaları ise politika faizlerini beklentiler doğrultusunda sabit tuttu. ABD ve Euro Bölgesi'nde ise aktiviteye dair veriler ayrışan performanslar kaydettiler. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 13 baz puan artışla %4,48'e çıkarken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 4 baz puan yükselerek %2,75 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,5 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %1,7 düşüş yaşandı. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,4 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,2 düşerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %4,7 artış yaşandı. Altının ons fiyatı %0,5 düşüş gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi. TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) politika faizini beklentilerle uyumlu şekilde 500 baz puan artırarak %30,0'a getirdi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, enflasyonla mücadelede ilk olumlu sonuçların 2024'ün ilk çeyreği itibarıyla görülmeye başlanacağını söyledi. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek faiz kararı sonrası yaptığı açıklamada fiyat istikrarının en büyük öncelikleri olduğunu yineledi. TÜİK Eylül ayı tüketici güven endeksi rakamlarını yayımlarken, endekste genele yayılan bir artış gözlemlendi. Dün Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %3,6 ve %3,4 artış gösterdi. Ülke risk primi hafif yükselirken, kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,5 değer kaybetti.

Yeni günde küresel piyasalarda ayrışan performanslar görülüyor. Japonya'da Ağustos ayı enflasyon rakamları açıklanırken, manşet ve çekirdek enflasyonda ayrışma görüldü. Japonya

Günlük Değişimler

Dolar/TL	27,11 ▲ 0,5%	BİST 100	8.000 ▲ 3,6%
TR 2Y	28,30 ▼ -60 bp	TR 10Y	25,66 ▼ -48 bp
DXD	105,4 ▲ 0,2%	MSCI Dünya	2.886 ▼ -1,7%
Altın (ons, \$)	1.920 ▼ -0,5%	ABD 10Y	4,48 ▲ 13 bp
Brent (varil, \$)	93,3 ▼ -0,2%	Karbon (ton, €)	84,1 ▲ 1,6%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,5%
Dolar/Brezilya Reali	1,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,8%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,5%
Dolar Endeksi	0,2%
Euro/Dolar	0,0%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,4%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	-0,4%
Dolar/Japon Yeni	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	3,1%
MSCI GÖÜ Avrupa	-1,0%
MSCI GÖÜ	-1,5%
MSCI Asya Pasifik	-1,6%
MSCI Dünya	-1,7%
MSCI Kuzey Amerika	-1,7%
MSCI Avrupa	-1,8%
MSCI Latin Amerika	-2,9%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Euro Bölgesi	İmalat PMI	Eylül	44,0	43,5
ABD	İmalat PMI	Eylül	48,0	47,9

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Merkez Bankası (BoJ) tahminlerle paralel şekilde politika faizi ve tahvil getiri eğrisi kontrol politikasında bir değişikliğe gitmedi. Bugün küresel tarafta gelişmiş ülkelerin satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Eylül ayı öncü hesaplanan rakamları açıklanacak. Yurtiçinde ise makroekonomik veri akışı sakin.

BoE piyasa beklentilerinin aksine para politikası faizini sabit tuttu. Önceki 14 toplantıda peş peşe faiz artıran BoE %5,25 olan para politikası faizini 25 baz puan artıracak beklentilerine karşın sabit tuttu. BoE'nin 9 üyesinin 4'ü faizlerin 25 baz puan artırılması yönünde oy kullanırken, kalan 5 üyenin oylarıyla faiz artırımına ara verildi. Karar sonrası yayınlanan açıklamada enflasyonist baskının daha kalıcı olduğuna yönelik işaret gelmesi halinde ilave para politikası sıkılaştırması yapılabileceği belirtilirken, Ekim ayından itibaren gelecek 1 yıllık dönemde bilançosundaki hazine tahvillerinden 100 milyar sterlin tutarında azaltım yapılarak toplamın 658 milyar sterline indirilmesi kararı alındı.

BoJ para politikası duruşunu değiştirmede. Genel beklentiler dahilinde BoJ para politikası faizini -%0,10'da sabit tutarken, %0,0 olan 10 yıl vadeli tahvil faizi için hedef getiri eğrisi duruşunu korudu. Açıklama metninde herhangi bir değişikliğe gitmezken, ülkede açıklanan Ağustos ayı tüketici enflasyonu verileri beklentilerin üzerinde kaldı. Genel tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık enflasyonu Ağustos ayındaki %3,3'ten %3,0'a ineceği tahminlerinin aksine %3,2 olarak açıklandı. İşlenmemiş gıda hariç çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu ise %3,1'den %3,0'a gerileyeceği tahminlerine karşın yatay kaldı.

ABD'de Ağustos ayı aktivite verileri ile haftalık işsizlik maaşı başvuruları ve Eylül ayı bölgesel aktivite göstergeleri ayırışan performanslar kaydetti. Yıllıklandırılmış ikinci el konut satışları Ağustos'ta aylık bazda %0,7 artış beklentilerinin aksine %0,7 geriledi. Öte yandan, bileşik öncü göstergeler endeksi %0,5 olan tahminlerin altında %0,4 düşerken, Temmuz ayı verileri yukarı revize edildi. 16 Eylül'de biten haftaya ait işsizlik maaşı başvuruları ise 201 bin kişi ile beklentilerin altında geldi. Buna karşın Eylül ayı Philadelphia aktivite endeksi 12,0'dan -1,0 olan tahminlerin oldukça altında kalarak -13,5'e indi.

Euro Bölgesi'nde Eylül ayı tüketici güven endeksi ön sonuçları beklentilerin altında kaldı. Ağustos'ta -16,0 seviyesinde gerçekleşen tüketici güven endeksi Eylül'de -16,8 olan tahminlerin ötesinde gerileyerek -17,8'e indi.

TCMB PPK faizleri beklentiler dahilinde 500 baz puan artırarak %25,00'dan %30,00'a çıkardı. Dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çıpalandırılması ve fiyatlandırma davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için parasal sıkılaştırma sürecine devam ettiğini ve bu süreci destekleyecek kararlar almayı sürdüreceğini yineledi. Yurtiçi talepteki güçlü seyrin yanında petrol fiyatlarındaki ve beklentilerdeki yükselişe dikkat çekerek temkinli duruşunu korudu. Daha öncesinde yakın döneme ilişkin göstergelerin, enflasyon ana eğiliminde yükselişin sürdüğüne işaret ettiğini söyleyen TCMB bu kısmı açıklamadan çıkardı. Bunun yerine enflasyonun Temmuz ve Ağustos aylarında öngörülenin üzerinde geldiğini ifade etti. Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak parasal sıkılaştırmanın güçlendirileceğini ve aktarım mekanizmasını güçlendirecek adımlar atmaya devam edeceğini yineledi.

Tüketici güven endeksi Eylül'de artış gösterdi. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre endeks Ağustos ayındaki 68,0 seviyesinden 71,5'e yükseldi. Endeksin alt kırılımlarına bakıldığında genele yayılan bir artış gözlemlendi. Yüzdese bazda en yüksek artış %8,1 ile gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi endeksinde olurken, onu %7,8 ile gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi ve %4,2 ile gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi izledi. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu alt endeksi ise %0,1 ile sınırlı bir artış gösterdi.

Eylül'ün ikinci haftasında TCMB rezervlerinde artış gözlemlendi. 15 Eylül'de biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,1 milyar dolar artarken, döviz rezervleri yaklaşık 0,8 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 121,5 milyar dolara yükselirken, net rezervler de 16,3 milyar dolardan 17,6 milyar dolar seviyesine yükseldi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi ikinci haftada da negatif seyretti. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 15 Eylül'de biten haftada 200,8 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken, devlet iç

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

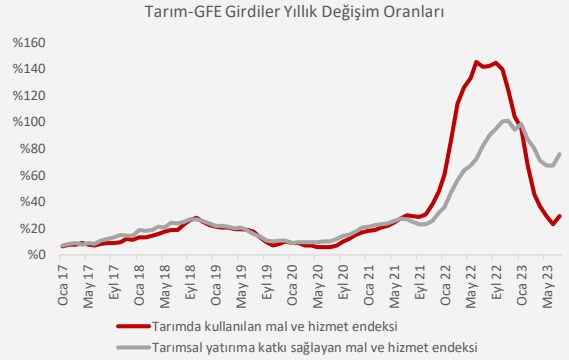
borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 7,4 milyon dolar artırdılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 193,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapmış oldular.

15 Eylül'de biten haftada yurtdışı yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları 0,7 milyar dolar düşüş gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 662 milyon dolar gerilerken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak 30 milyon dolar azaldı. 15 Eylül 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %14,0 azalarak 210,2 milyar dolar oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

Şişecam, Lüleburgaz'da yaptığı otomotiv camı üretimine yönelik hat yatırımının devreye alındığını açıkladı. Yaklaşık 4 milyar TL'lik yatırım ile hayata geçen hat, yıllık 200 bin ton/yıl kapasiteye sahip ve 114 kişiye istihdam sağlıyor.

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) Temmuz 2023'te bir önceki aya göre %6,6, yıllık ise %34,3 arttı. Dokuz aylık bir gerilemenin ardından endeksteeki artış bu ay, geçtiğimiz ayki %27,7 seviyesinden yukarıda gerçekleşti. Tarımda kullanılan mal ve hizmetlerdeki (Girdi 1) yıllık artış %29,2 olurken, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetler (Girdi 2) yıllık %76,3 arttı. Yıllık bazda en fazla artış gösteren alt gruplar ise sırasıyla: Veteriner harcamaları (%95,9), Diğer mal ve hizmetler (%89,2) ve Malzemeler (%85,8) oldu.



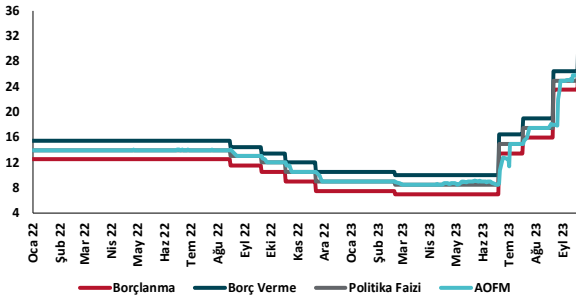
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı UNECE/FAO programında

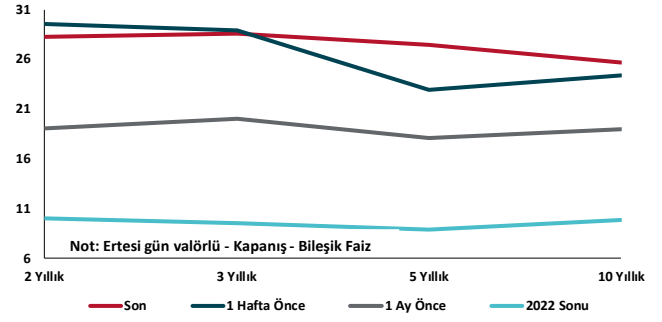
konuştu. Bakan Yumaklı konuşmada iklim değişikliğinin hayatların merkezinde, tüm davranış biçimini etkileyecek bir gerçek olduğunu vurgularken, küresel iklim değişikliğinin sonuçlarından en fazla etkileneceklerin ormanlar olduğuna dikkat çekti.

Ücretsiz doğal gaz kullanımının toplam bedeli 1,8 milyar TL'ye ulaştı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yaptığı açıklamada, ücretsiz doğal gaz kullanımının toplam bedelinin an itibarıyla 1,8 milyar TL'ye ulaştığını belirtirken 12 aylık 25 metreküpe kadar olan kullanım bedelinin 6 milyar TL'yi bulacağını ifade etti.

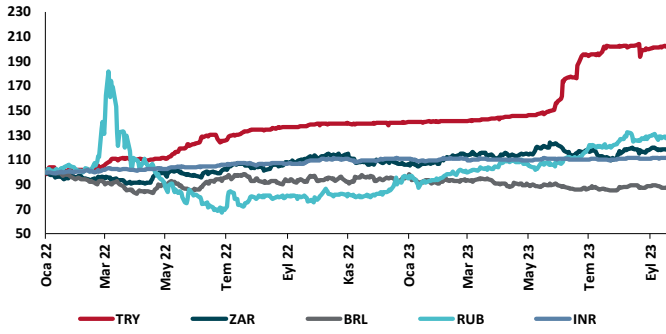
TCMB Faiz Koridoru



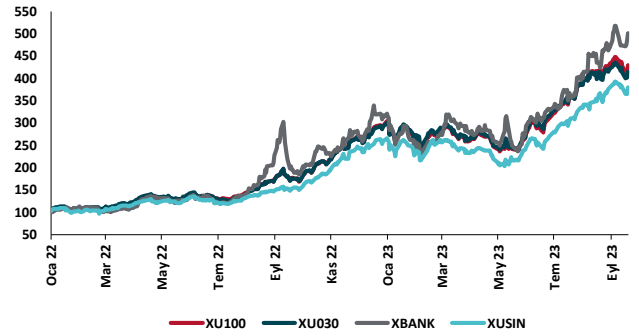
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)



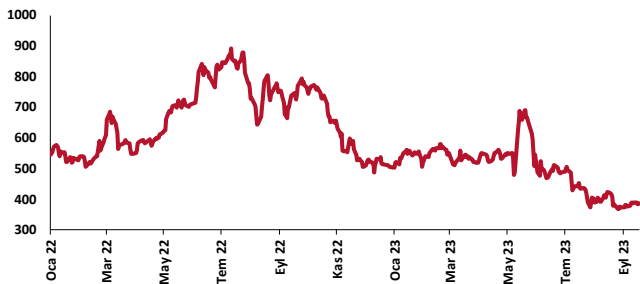
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)



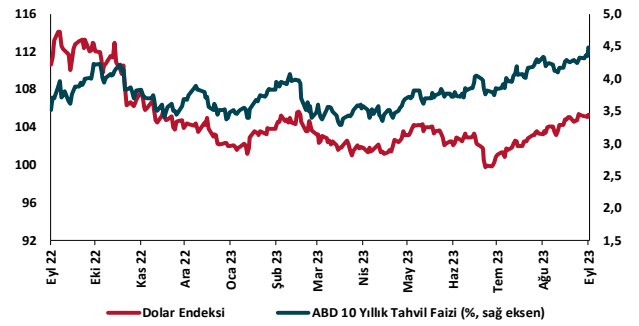
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)



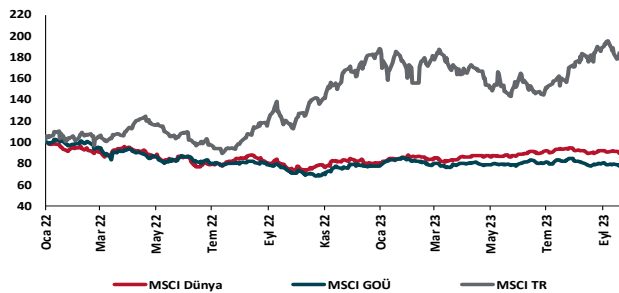
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)



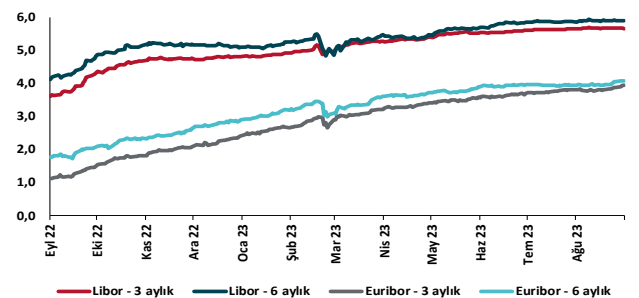
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi



MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)



Küresel Gösterge Faizler (%)





Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.